

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében. Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.
 Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Az obstrukció.

Debreczen, július 15.

(K. B.) Konstatáljuk, hogy a kormány megkezdte az obstrukciót. Beláthatatlan bonyodalmak előtt állunk, a pártszenvédélyek föl fognak csapni a legmagasabbra, a képviselőház a leghevesebb küzdelmeknek s a közönség folytonos izgalomnak lesz kitéve. Szapáry, kinek szánalomra méltó törpe-ségét az általános vita alatt kimutatták az ellenzék szónokai, oda dobta a keztyűt a függetlenségi pártnak, elbizakodott gögijében azt hívén, hogy pártunk e keztyűt nem meri fölemelni s visszavágni a kegyelmes ur arcába.

Csalódik a kegyelmes ur, mert a függetlenségi párt még a véderő-vita idején se volt olyan harczra kész, mint most. Akkor is a reakció ellen küzdött, most is az ellen küzd s meg fogja tudni védni a nemzet jogait.

Hétfőn megtörtént a szavazás s a képviselőház általánosságban nagy többséggel elfogadta a közigazgatási javaslatot. B. Prónay Dezső ekkor azt indítványozta, hogy a részletes tárgyalás halasztassék el őszre. Ezen indítványhoz hozzá járult a mérsékelt ellenzék is, de Szapáry a mérsékelt ellenzékre se hallgatott, noha annak támogatása nélkül már régen kirántották volna a gyékényt uralma alól.

Prónay halasztási indítványa felett tegnap döntött a képviselőház. Szapáry makacsul megmaradván azon szándéka mellett, hogy azt a rongy javaslatot ke-

resztül erőszakolja, leszavaztatta a halasztási indítványt s tegnap azonnal meg is kezdték a részletes tárgyalást.

Veszélyes játék az, melyet Szapáry üz. Ha jó taktikus lenne és birna annyi belátással, mint a mennyivel egy parányi beamternek is kell birnia, akkor megelégedett volna a hétfői diadallal, midőn a numerusok buta tömegével győzött s nem erőszakolta volna a részletes tárgyalást. Ő azonban makacsodik s annak dacára, hogy javaslatát védelmezni nem képes, mégis rá akarja azt erőszakolni a nemzetre.

Semmi szükség nincs pedig arra, hogy e javaslat tárgyalását siettessék. A részletes tárgyalást bátran el lehetett volna halasztani, mert a halasztásból semmi veszély nem származik. Szapáry azonban ki akarja fárasztani a függetlenségi pártot s midőn a kormánypárt az érvekből kifogy, akkor szavaztat vele. Nyári munka idején, midőn a képviselőknak saját gazdálkodásuk után kellene látni (mert azt nem lehet a képviselőktől követelni, hogy béke idején saját anyagi ügyeiket elhanyagolják), ott tartja őket Budapesten, elpazarol temérdek pénzt, csak azért, hogy makacssága erélynek látszassék. Az ilyen eljárást nevezik obstrukciónak.

Ezen obstrukcióval szemben, mely a kormány megkezdett, jogosult minden fegyver. Jogosult az agyon-beszélés, jogosult a folytonos névszerinti szavazás kérése. A függetlenségi párt ki is használja a házszabályokban megengedett fegyvereket a kor-

mánpárt ellen s bizonyos, hogy nem a függetlenségi párt, hanem a lomha többség, e valódi pigra massa fárad ki.

A kormánypárt — terrorizálási célból — bele vitte már a vitába a pisztolyt és a kardot is. El lehetünk rá készülvé, hogy a durva erőszaknak más neveit is használatba fogja venni. Nos, a függetlenségi párt ezektől sem fog megijedni s a kormánypárt gladiátorai nem érik el azon célt, hogy a függetlenségi pártot terrorizálják s a Polonyi vére nem hullott hiába.

Idáig, a késhegyig jutott a képviselőház, a Szapáry makacssága miatt. Ilyen ember, ki elbizakodott gögijében a parlamentarizmust veszélyezteteti, nem maradhat többé miniszterelnök. Le is fogja őt azon diszes polczról sujtani a nemzet itélete!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 14-én.

Három névszerinti szavazás volt tegnap, mely az ülés kezdetétől csaknem fél óráig tartott. A többség a rögtöni tárgyalás mellett nyilatkozott, a függetlenségi párt és a mérsékelt ellenzék az elhalasztásra szavaztak.

Fél egy óra volt, mikor a közigazgatási törvényjavaslat részletes tárgyalása megkezdődött s a czimnél báró Prónay Dezső szólalt fel, kinek beszéde az egész ülést kihuzta. A függetlenségi párt több ízben zajos tapsokkal jutalmazta Prónayt; végül Prónay határozati javaslatot is nyújtott be, melynek alapján még zárszava is lesz. A czimhez még huszonnyolczan vannak felírva.

*

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Egy császár mint poéta.

Ruttenstein, született Geiger bárónő, Sachsen-Koburg-Gotha Constance hercegnő hagyatékában egy igen érdekes könyvet talált, melynek czime: „Immortellek egy császári sirboltból” s lapjai az oly szerencsétlen véget ért Miksa, mexikói császár költeményeit tartalmazzák. Ez a munka igen kevés példányban nyomtatott s alig van meg belőle egy néhány a legmagasabb osztrák arisztokrácia birtokában.

Miksa császár a rendkívül ideális kedélyű, lovagias férfi, egyik legrokonszenvesebb alakja a világtörténelemnek, a ki a női nagyravágyás áldozata lett és szövetségeseitől cserben hagyva, ugyszólván martyr-halált halt egy messze világrészben. Az ő költeményei közül való a következő:

Csak pálmák közt érzem magam jól,
 Hol hűs a lég és fűszeres,
 Narancslomb közt, hol csalogány zeng,
 És magának hű párt keres.

Hol a rózsás nagy oleander
 Lombjára szőlőfürt borul —
 És a granát piros almája
 A csillogó porondra hull.

Ott a kelet mesés honában,
 Hol a napfény mint színarany
 Önti el a lőtész virágát
 S a szívnek forró vágya van.

Ott, hol az alkony méla csendjén
 Pirosló flamingó sereg
 Röppen tova a zsongó nádból,
 Mely édes álmokról cseveg.

Csak pálmák közt érzem magam jól,
 Hol hűs a lég és fűszeres —
 Hol mindenben Istent találok
 S igéit: bocsáss meg, szeress!

A többi költemények is mind át vannak hatva mély érzelmtől, különösen szerelmi dalai szépek; senki sem fogja a könyvecskét mély megindulás nélkül letenni kezéből a nélkül, hogy egy sóhajt ne szentelne a tragikus végű császári szerzőnek.

A MALACZKA.

— Kép. —

A »Debreczen« eredeti tárczája.

Tóth János a mint reggel elment hazulról, nem szólott még a feleségének sem a szándékáról, pedig örvendetes szándéka volt ám. Az arczáról sem lehetett volna leolvasni azt a benső örömet, mely a szívét elfoglalta. Teljesedni fog tehát egy régi vágyuk. Malaczt ment venni. Nagy nehezen összekuporgatott egy pár forintot s mikor már elég pénze volt egy csomóban, elhatározta magát az örvendetes szándék kivételére.

Már délfelé járt az idő, mikor Tóth János megkopogtatta a berenája ajtaját. A gyermekek ott játszottak az udvaron s a kopogásra azonnal figyelmesek lettek. A nagyobbik fiu hirtelen kiszaladt a kapun s csak megállt, egy szót sem tudott szólni örömeiben. Tóth János ott állt a berena előtt, ragyogó arczczal, előtte pedig egy kis malacz ugrándozott.

— Ne bámulj már Jóska, de nyisd ki a berenát, hadd hajtsam be a malaczkunkat.

Jóska azonnal beszaladt az udvarra, onnan a konyhába, miközben folytonosan kiabálta:
 — Malaczkunk van!

Elnök a hétfői megállapodás értelmében fölteszi a kérdést, hogy kívánja-e a ház a részletes tárgyalást már most megkezdeni, vagy pedig elhalasztani szeptemberig.

A szavazást az »S« betűnél kezdték. A mérsékelt ellenzék és a szélsőbal a részletes tárgyalás nyomban való megkezdése ellen szavazott. A szavazás eredménye a következő: 411 igazolt képviselő körül, elnök nem szavazván, igennel, tehát a halasztás ellen szavazott 188, nemmel, tehát a halasztás mellett 88, távol volt 134; a képviselőház tehát 100 szótöbbséggel elhatározta, hogy a részletes tárgyalást már most megkezdi.

Elnök az ülést öt perczre felfüggeszti. Szünet után megejtik a névszerinti szavazást Csátár Zsigmond indítványa fölött.

Csátár Zsigmond indítványa tárgyában (az országgyűlési beszédeknek a »Budapesti Közlöny«-ben való közzététele iránt) a szavazás eredménye a következő: 451 igazolt képviselő közül, elnök nem szavazván, igennel az indítvány mellett szavazott 58, nemmel, az indítvány ellen 196, távol volt 196 képviselő; az indítvány tehát 138 szótöbbséggel elvetetett.

Öt percznyi szünet után megejtik a szavazást Irányi Dániel indítványa (a cenzus leszállítása) tárgyában.

A szavazás eredménye a következő: 411 igazolt képviselő közül, elnök nem szavazván, igennel, tehát az indítvány mellett szavazott 82, nemmel, tehát az indítvány ellen 174, távol volt 154 képviselő; az indítvány tehát 92 szótöbbséggel elvetetett.

*

Következik a napirend: a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása:

A czimnél

Báró Prónay Dezső szólal fel. Rendes javaslatoknál a czim nem olyan fontos. De midőn oly javaslatról van szó, mely egy ősi intézményt akar kiküszöbölni, egész új terminológiát is kell számára találni. Már az a körülmény, hogy a javaslat benyújtásakor más czimmel bírt, mint a minővel aztán a bizottságban felruházták, bizonyítja, hogy a javaslatnál a czim is fontossággal bír. A közsökös szerint a vármegyének kettős értelme van: jelent egy intézményt és egy geográfiai területet. A vármegye régen universitas nobilium volt; s midőn most a javaslat czimeül azt tették, hogy a vármegyei közigazgatás rende-

zése, akkor ebből senki sem érti ki a közigazgatás államosságát.

A czim és a javaslat elvi tartalma között ellenmondás van. A czim azt engedné következtetni, hogy a vármegye, mint hatóság, fennmarad, pedig itt a geográfiai területet kívánják értetni. Helyes terminológiát kell megállapítani s azt a javaslatban következetesen keresztül kell vinni. Ha e javaslat czelja az állami közigazgatás, akkor ne adják czimeül a vármegyei közigazgatás rendezését. Tegyük czimeül: »az állami közigazgatás behozatala a vármegyékben.« Nem nyújt be ez iránt konkrét indítványt, de igyekszik kimutatni a czim helytelen voltát. A czimet vissza kellene utasítani a közigazgatási bizottsághoz, hogy a javaslat tartalmának megfelelően módosítsa. A czimet, úgy a mint van, el nem fogadhatja.

Visszatekint a lefolyt vitára és reflektál a javaslat védőinek megjegyzéseire. Első sorban a miniszterelnök ama — később rektifikált — nyilatkozatára válaszol, mintha a vármegyek hatalma idejében az ország nem fejlődhetett volna. Ez állítás még helyesbített formájában sem felel meg a történelemből igazolható valóságnak. Kimutatja, hogy a vármegyek erős volta egyetlen korszakban sem akasztotta meg az ország fejlődését s ha volt idő, mikor az ország csakugyan nem fejlődhetett, akkor azt az illető kor kormánya okozta. A mult századbeli nagy kulturális fejlődést a pénzügyi tönk akasztotta meg, melyet az akkori kormány szerencsétlen külügyi és pénzügyi politikája idézett elő. Ha a vármegyek passzív ellenálló képessége nincs, hatvanhatediki koronázást sem értük volna meg. Lehet-e azt mondani, hogy az a kor, melyben Széchényi élt és egy szavával akadémiát teremtett, nem volt Magyarország fejlődésének dicső korszaka? Lehet-e azt mondani, hogy az a kor, midőn Vörösmarty, Kölcsey, Kisfaludy élt és irt, hogy az a kor, melyben Pestvármegye a nemzeti színházat alkotta, melyben a hazai takarékpénztárt alapították, — lehet-e azt mondani, hogy ez a kor nem volt Magyarország fejlődésének dicső korszaka? Pedig ekkor a megyék hatalmuk tetőpontján állottak.

Ha már a megyéknek a jelenét és jövőjét elrabolják, hagyják meg legalább a multját. A szabadelvűségről szólva megemlékezik a régi pártviszonyokról s elmondja, hogy régente csak két párt volt: nemzeti és aulikus. Az utóbbi szerette magát konzervativnak nevezni s törek-

malackának nem nagy kedve volt a játéka s lezuhdott az ő egyik szegletébe, nem is ügyelt a gyermekekre, kik megrettenve kezdtek tanácskozni, hogy mi lehet a szegényt? Talán éhes? Persze, hogy éhes. Gyorsan beszaladtak a nagy házba és egész diplomatikusan kijelentették:

— Hogyha a malacka rögtön nem kap enni, hát meghal.

Tóth János éppen azon töprenkedett a feleségével, mivel lehetne a malackát legkönnyebben meghízalni? A két gyermek azonnal kinyilvánította, hogy ők hajlandók az ebédjüket és a vacsorájukat megosztani a malackával, sőt még a vajás kenyeret is megosztják vele. Persze, Tóth János olyan kegyetlen volt, hogy ebbe a nemes tettebe nem egyezett bele.

Végre kitalálták a malacka eledelét és azonnal jól tartották vele. Az egész család a malackáról beszélt a vacsora alatt, még azután is, míg le nem feküdtek. A kis Laczi nem akart sehogyse lefeküdni, mert félt, hogy ellopják a malaczozt s váltig kérte az apját:

— Hadd tegyem ide az ágyamba, hadd aludjam vele.

Még álmukban is a malacka jelent meg előttük, a mint szemlátomást hizik s olyan kövér lesz, hogy még a szobába sem férne be.

Leontesz.

vése volt a kormánytól s közvetve az udvartól függő adminisztrációt teremteni. Egy tagja, Kecskeméthy Aurél röpiratot is irt a vármegyek ellen. Ettől a párttól vette át a mérsékelt ellemek az államossitást. Vácolja ezután, hogy miként jutott a kormánypárt odáig, hogy az államossitást eszméjét magáévá tegye. Szerinte a véderóvita megrendítette nemcsak a kabinetet, hanem a szabadelvű pártot is s ez, hogy magát újból megerősítse, meghajolt egyetlen ember akarata előtt. Magáévá tette az államossitást elvét, mely egész multjával ellenkezik s mely a szabadelvű pártban olyan mint fészeken a kakutojás. (Nagy tetszés és taps a szélsőbalon.)

E javaslatot a párt megszavazta, de künn a folvosón megmondják közülök sokan, hogy a javaslatot ők is rossznak tartják. Ez eszébe juttat egy tényt. Szapáry pénzügyminisztersége alatt történt, hogy szóló, mint a főrendiház pénzügyi bizottságának fiatal tagja, egy tizenegy milliós kölcsönre vonatkozó javaslatot ellenzett. A főrendiház egy idősebb és nagykéntélyű tagja neki e miatt szemrehányásokat tett, mire ő így válaszolt: »Kegyelmes ur, meglehet, hogy rosszul cselekszem, de ennek a pénzügyi gazdálkodásnak végét kell vetni.« Erre az illető főrendiházi tag csak annyit jegyzett meg: »Igaz van, ez a pénzügyi gazdálkodás minden kritikán aluli!« De a »minden kritikán aluli« helyett sokkal pregnasabb és sokkal megfelelőbb kifejezést használt.

A kormány e javaslattal meglepetési taktikát követett s a függetlenségi párt ennek következtében csak kötelességét teljesíti, midőn szintén meglepetésekhez nyul. A garanciális javaslatokról szólva, fölemlíti azt az adomát, midőn egy tanító azt kérdezte a gyerektől: »Egyik zsebemben van tíz arany, a másikban öt, mennyi az összesen?« A gyerek azt felelte: »Tessék megmutatni!« Így vagyunk mi is a garanciális javaslatokkal: Tessék megmutatni! Mert megjegyzendő, hogy annak a tanítónak zsebében egy krajczár sem volt (Nagy derűtség és taps a szélsőbalon.)

A pártok közti ellentétet fokozni nem kívánatos. A kiegyenlítésre mindent meg kell tenni s ő maga gyöngye erejét e czélra felajánlja. Ezért több barátjával egyetértve, a következő határozati javaslatot terjeszti be:

Határozati javaslat.

Tekintve, hogy a vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat számos rendelkezése szoros összefüggésben áll a községek és rendezett tanácsú városok rendezésével és hogy a közigazgatásnak új alapokra fektetésénél a jogegyenlőség követelménye, miszerint a törvényhatósági joggal bíró városokban és a vármegyékben a közigazgatás rendezésénél ugyanazon főelvek legyenek irányadók: Határozza el a ház, hogy a vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását elhalasztja mindaddig, míg a kormány a rendezett tanácsú városok, a községek és törvényhatósági joggal bíró városok rendezésére vonatkozó törvényjavaslatokat benyújtja.

Elnök a vita folytatását mára halasztja.

Az ülés végén Wekerle Sándor pénzügyminiszter betereszti az 1890. közösügyi költségvetéshez Magyarország részéről pótlólag fizetendő költségekre vonatkozó törvényjavaslatot. A pénzügyi bizottsághoz utasítatik.

A ház br. Prónay Dezső éltetése közben oszlik szét.

— A kormánypárt hétfőn este értekezletet tartott. A miniszterek előterjesztésének tudomásul vétele után általános érdeklődés mellett felszólalt gróf Szapáry Gyula miniszterelnök. Rövid beszéde a következő: »Köszönöm a t. párttagoknak, hogy ily nagy számban megjelentek a mai szavazásnál. (Él-

Egy pillanat alatt mindnyájan kigyűltek a kapu elé s úgy gyönyörködtek a gyönyörű malackában, mely vigan viczkándozott a kötélen. Tóth János vetette végét a gyönyörködésnek, ráparancsolván a nagyobbik fiura, hogy nyissa ki a berenát, hadd hajtsa be a malaczozt az udvarra. Igaz, a kapun is befért volna a kis jószág, de így sokkal nagyszerűbb lett a behajtása. Ki is nyitották mind a két szárnyát a berenának s úgy hajtották be a malaczozt diadalmas kiáltozással.

A malacka ott ugrándozott az udvar közepén s a két gyermek nem nyugodott addig, míg Tóth János a kezökre nem bízta a kötelet, úgy fogták mind a ketten s csattogtak a nyelvükkel, füttyöltek, daloltak neki, hogy jól találja magát. Addig Tóth János a feleségével komolyan megbeszélte az eresz alatt a malacka sorsát. Hol fogják tartani, mivel fogják etetni és mikor ölik meg.

A tyuk-ólat szemelték ki a malacka lakásául. Üres volt úgy is, aztán meg elég kényelmes is lesz a számára. — Azonnal kitalarították a tyuk-ólat s szépen bekvártélyozták oda a malackát. A gyermekek leültek az ől elé és úgy játszottak a gyönyörű kis jószággal, melynél szebbet véleményük szerint nem lehetne találni az egész világon. De a

jenzés). M...
beli nyilat...
melyek oda...
gyalás hala...
nyilatkozat...
lényegesen...
nak semmi...
azon esetre...
törvényjav...
A kormány...
pártnak se...
mely eddi...
válna. Ha...
nyilatkozat...
képes nyuj...
rozáshoz a...
ezen alapo...
a delegáci...
kormány...
fontolóra f...
előtt minde...
Mindezekre...
a tisztelt é...
mas megj...
ervényesíté...
(Hosszas é...
helyesséssel...
pártelnök k...
telmüleg h...
elnök elöte

Figyel...
függetlenség...
szilárd meg...
kal, elévülh...
a municzi...
ellen. Lehet...
suakat. bá...
gyöznék a...
védelmező...
is a megyé...
tetszik meg...
bizonyíték...
zatott fel é...

Ugyan...
lig a megye...
iskolái ifjai...
jövendőbeli...
tattattak me...
gyűléseken...
dást előmoz...
1849-ig nem...
viselői allo...
melyeket ér...
lasztott köv...
göknök tart...
hoznak fel...
törvény nem...
lelkessége...
tettek a me...

De mi...
gokat? Az...
ifjaink e gy...
reket, mel...
szükségesek...
meg a szón...
kat nemcsak...
nagynévü, r...
ismerte meg...
legfelsőbb, t...
multu intéz...
cselekvés, m...
neveltetnek...
ügyeire?

jenzés). Ma a képviselőház ülésében több rendbeli nyilatkozat történt az ellenzék részéről, melyek oda irányultak, hogy a részletes tárgyalás halasztassék el szeptemberre. Az egyes nyilatkozatok épúgy, mint a felhozott feltételek lényegesen eltértek egymástól és nem nyújtanak semmi garanciát sem arra nézve, hogy azon esetre, ha a ház elnapoltatnék, ősszel a törvényjavaslat könnyebben volna letárgyalható. A kormány azért ez alapon nem hozhat a pártnak semmiféle oly irányú lépést javaslatba, mely eddigi megállapodásától eltérést involválna. Ha az ellenzék részéről oly határozott nyilatkozat tétetnék, mely biztosítékot volna képes nyújtani arra nézve, hogy amaz elhatározáshoz az összes ellenzék hozzájárul és hogy ezen alapon a törvényjavaslat letárgyalása még a delegáció ülészaka előtt biztosítható, a kormány ezen esetleg teendő nyilatkozatot fontolóra fogná venni s a kérdést elhatározása előtt mindenestre a párt elé fogja terjeszteni. Mindezekre való tekintettel arra kérem tehát a tisztelt értekezletet, hogy tömeges és szorgalmas megjelenés által ezen párt akaratának érvényesítését lehetővé tenni méltóztatassanak. (Hosszas éljenzés.) E nyilatkozat általános helyesléssel fogadtatott. Báró Podraniczky pártelnök kijelenté, hogy az értekezlet egyértelműleg helyeslő tudomásul veszi a miniszterelnök előterjesztését.

A nagy vitához.

Kisújszállás, jul. 13.

Figyelemmel olvastam a lapokból a függetlenségi és 48-as párti hazafias lelkű, szilárd meggyőződésű képviselőknek okadatokkal, elvülhetlen érvekkel gazdag beszédeiket a municípiumok érdekében az államosítás ellen. Lehetetlen, hogy a hazafias gondolkozásokat bármily pártiak legyenek, meg ne győznék a jogot, nemzeti szabadságot, államot védelmező beszédek. Bár nagy számmal vannak is a megyék mellett felhozott okok, érvek, ugy tetszik mégis nekem, hogy egy igen fontos ok, bizonyíték, ha emlékezésem nem csal, nem hozott fel érvel a beszédekben.

Ugyanis 1849-ig a világoi fegyver-letételek a megyei közgyűlések voltak nevelő, képző iskolái ifjainknak, kik a közpályát tüzték ki jövődöbéli céljukul. Megyei gyűléseken vittattattak meg a fontos hazai ügyek. Megyei gyűléseken kerültek szőnyegre a nemzeti haladást előmozdító intézkedések. Főkép 1825-től 1849-ig nem a megyék hazafias férfiai, tisztviselői állottak-e élén a szabad eszméknek, melyeket érvényesíteni az országgyűlésre választott követek által hazafiai szent kötelességeknek tartottak. De hogy a mult századból is hozzak fel példát, vajjon az 1790—91. vallási törvény nem a vármegyék erélyessége, hazafias lelkesége által hozott-e? Említsem-e mit tettek a megyék II-ik József kormányzásakor?

De miért említem én a köztudomásu dolgokat? Azért, mert törvényi pályát végzett ifjaink e gyűléseken szereztek meg azon ismereteket, melyek a leendő hivatalnokoknak itt szükségesek voltak. E gyűléseken szereztek meg a szónoklati képességet, avatták fel ifjainkat nemcsak a megye, hanem az országgyűlés nagynevű, nagyírű szónokaivá. E gyűléseken ismerte meg a megye kitűnő férfait, emelte a legfelsőbb, törvényhozási polczra. Egy ily nagy multu intézmény mivel érdemli azt, hogy a cselekvés, működés teréről letaszítsassék, hol neveltetnek ezután ifjaink a haza kormányzási ügyeire?

Nézzünk széjjel hazánkban, elfogulatlanul, pártszinezet nélkül, hogy állunk most a mondottakat összehasonlítva? Eljen, uralkodjék a megye, kiirtva abból mindaz, mi ezredéves alkotmányunkkal ellentétben áll. Virágozzék a megye, virágozzék hazánk!

Keszi Hajdu Lajos.

BELFÖLD.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt hétfői értekezletén Hentaller Lajos bejelentette, hogy a 79-ik sz. gyalogezred létszámához tartozó katonáknak Fiumében elkövetett nemzetellenes tettei miatt, Illy és Bálint pedig a biharmegyei Udvari községben törvénytelen módon történt előjáróválasztások miatt a kormányhoz interpellációt fog intézni. Megállapították ezenkívül a közigazgatási törvényjavaslat 4-ik szakaszához benyújtandó módosítványok. A párt megállapodott abban, hogy a közigazgatási törvényjavaslat ellen az akeziót a negyvennyolczas körrel együttesen folytatja. A párt Polonyi Géza és Vécsey Endre párttagok iránt a kormánypárt és sajtója által elkövetett megtámadások következtében további rendületlen baráti ragaszkodásának, legőszintebb rokonszenvének és bizalmának ad kifejezést.

A magyar állam tisztviselői a magyar állam ellen. A királynak Fiumében időzése alatt a Jellasics-ezred legénysége, számos altisztje, sőt az egyik századosa is különös szerepet vitt a magyar állam ellen irányzott demonstrációban. Mint újabban írják, nem csupán a katonaság, hanem az odavaló állami tisztviselők közül is többen elragadtatták magukat s a horvát csöcselékkel, meg a katonákkal együtt tüntettek a magyar állam ellen, a mely őket alkalmazta és a melynek tisztviselői. Nem tudjuk, vajon tud-e valamit erről a magyar kormány; de az mindenestre különös, hogy az eset óta, a melynek már jó két hete van, még ez ideig semmiféle intézkedés nem történt ezeknek a hűtlen tisztviselőknek példás megrendszabályozására.

Vegyes hírek. Képviselők lakomájá. Azon képviselők, a kik a közigazgatási törvényjavaslatnak ellene szavaztak, tegnap este hat óraker diszebedet rendeztek az Európa szálloda éttermében. — Gyógyszerészgyakornoki vizsgák. A gyógyszerészgyakornoki vizsgákra a budapesti tudományegyetemi vizsgáló bizottság előtt a jövő augusztus 1-ig lehet dr. Lengyel Béla egy. tanár elnöknel jelentkezni. — A választások kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot Szilágyi igazságügyminiszter csütörtökön fogja beterjeszteni.

KÜLFÖLD.

Merénylet Carnot ellen. Az Avenue de la République megnyitásánál, midőn Carnot köztársasági elnök kocsija egy 2—300 főnyi csoport mellett elhaladt, egy ember keresztül hatolt a katonaság sorfalán, revolvért rántott ki a zsebéből és a levegőbe lött. A rendőrök nyomban letartóztatták és a legközelebbi rendőrállomásra kísérték az illetőt, ki folyton azt kiabálta: »Megmutatom, hogy nincs lerombolni való Bastille!« — Valószínűleg megháborodott elméjű ember ez a legújabb francia merénylő is.

Magyarok a prágai kiállításon. Prágából jelentik, hogy a magyar országos gazdasági egyesület külön vonhton kirándulást rendez a prágai orsz. kiállítás megtekintésére. A prágai gazdasági egyesület igazgatósága bizottságot küldött ki a magyar vendégek fogadására és azok tiszteletére mulatságok rendezésére. Lobkovitz herczeg a gazdasági egyesület

tagjait meghívta berkowitzi uradalmának megtekintésére. — Kár oda magyar embernek utazni, mert a dühös csehek még inzultálni találják, mint azt a berliniekkel tettek.

Vegyes hírek. Ferdinánd fejedelem elismerése. Jól értesült körökben az a hír kering, hogy a szultán Ferdinánd herczeget elismerte Bulgária fejedelmének. Habár ezt csak abból következtetik, hogy a szultán a minap több bolgár előkelő tisztviselőt fogadott kihallgatáson, mindamellett sokan egészen komolynak tartják a dolgot. — A takarékos pápa. A lapokat legutóbb az a hír járta be, hogy a pápa összebb vonta háztartását s hogy sok hivatalnokot és a palota-őrség egy részét elbocsátotta a szolgálatból. E hirre vonatkozólag Romából illetékes helyről most azt sürgönyzik, hogy az nem egyéb üres mesebeszédnél. — Vezérállamférfiak találkozósa. A Tribuna megerősíti azon hirt, hogy Rudini márki, Kálnoky, Caprivi és Salisbury legközelebb Londonban találkozni fognak. — A német császár Angolországban. Vilmos császár látogatást tett Salisbury lordnál annak hatföldi birtokán. — Bismarck fia. A »Kölnische Zeitung« fentartással közli azt a hirt, hogy Bismarck Vilmos hannoverai tartományi elnök állásáról le készül mondani. Bismarck Vilmos a varzini uradalom igazgatóját veszi át, Herbert gróf pedig Schönhauser kapja.

Ujdonságok.

* **Nem 99, hanem 100.** Említettük tegnap, hogy mi azon képviselők számát, kik a közigazgatási javaslat ellen szavaztak, nem 99-nek, hanem éppen 100-nak találtuk. Utána számoltuk a névsort a többi fővárosi lapokban is s ismét 100 nimmel szavazó képviselőt olvastunk össze. Hol történt a hiba: a lapok közléseiben-e, vagy pedig a képviselőházban a szavazatok összeszámolásánál?

* **Az utadó kivétele.** A városi tanács a közönséget az utadókra vonatkozólag következőkről értesíti: Az 1890-ik évi I. törvényzikk 23. §-a értelmében utadó fejében kivettett a folyó, 1891. évre. 1. Azokra, kik állami egyenes adót 15 forinton felül fizetnek, kivettett az utadó 10 százalékkal 2. A 15 frtnál kevesebb állami egyenes adót fizetőkre, a három kézi napszám folyó ára szerint megállapított 1 frt 50 kr minimális utadó vettett ki 3. A legalább két igavonó jószággal bíró és 25 frtnál kevesebb állami egyenes adót fizetőkre kivettett egy igás napszám folyó ára szerint megállapított 2 frt 50 kr, minimális utadó, 4. A törvény 25. §-a értelmében, minden állami egyenes adót nem fizető 18 évet már betöltött, de 60 évet még el nem ért férfi köteles utadó tartozás fejében 3 kézi napszámot váltság lefizetése által leszolgálni, tehát az ilyenekre egyenként szinte az 1 frt 50 kr. utadó vettett ki. Ezen az 1891. évi utadók kivételei utcai lajstromai, az 1890. évi I. törvényzikk 23-ik §-a értelmében a város-házánál a kis tanácsteremben a folyó 1891-ik évi július hó 15-ik napjától számítva 30-ik napjáig tartó 15 napi közszemlére kitéve vannak, miről a város lakossága oly figyelmeztetéssel értesítettik, hogy fenti 15 nap alatt az érdekelt fél a sérelmesnek talált kivétel ellen a közigazgatási bizottságnál felszólalhat. Debreczen, 1891. július 13-án.

* **Polonyi Gézához,** kinek állapota örvendetesen javul, h. szoboszlói választói részvét-nyilatkozatot intéztek s jövőre is biztosítják őt teljes bizalmukról. Meglátogatták a beteg fekvő képviselőt Ugron Gábor és Bartha Miklós is, kikkel pedig a mult nyáron igen éles politikai ellentétbe jutott. A mérsékelt ellenzék vezérférfiai is tettek látogatást Polonyinál.

* **Gáspár Imre** urtól vettük ma délből a következő sorokat:

„T. Szerkesztő ur!
Teljes tisztelettel kérem e soraim fölvetelére:

Mai napon a *Debreczeni Hírlap* szerkesztésétől visszaléptem.

Debreczen, 1891. júl. 15.

Tisztelettel:
Gáspár Imre.

* **Uj mezőgazdasági szeszfőzdek bejelentése.** Az 1891—92-iki termelési időszakban üzletbe helyezni szándékolt új mezőgazdasági szeszfőzdek és az ezek által a kisebb adótétel mellett termelhető alkoholból igényelt mennyiség bejelentése tárgyában a pénzügyminiszterium a következő hirdetést teszi közzé: A fogyasztási adó alá eső szeszfőzdek által egy-termelési időszak alatt a kisebb adótétel mellett termelhető alkoholmennyiségnek felosztásáról szóló 1888: XXV. t.-cikk 1. és 8. §-ának rendelkezéseihez képest mindazok, kik a folyó év szeptember hó 1-én kezdődő 1891—92-ik termelési időszakban új mezőgazdasági szeszfőzdet üzletbe helyezni szándékoznak és azt kívánják, hogy ez a szeszfőzde a fogyasztási adó kisebbik tétele mellett termelhető alkoholból megfelelő mennyiségben részesíthessék, felhívattak, hogy ebbeli igényeiket legkésőbb f. évi augusztus hó 3-ig beárólag jelentsék be azon pénzügyigazgatóságnál, melynek kerületében az illető új mezőgazdasági szeszfőzdek közé való soroztatás iránti igényjogosultság beigazolására a szeszadóról szóló 1888: XXIV. t.-cikk végrehajtása iránti utasítás 2. §-ának IV. pontja szerint (Magyarországi Rendeleték Tára 1888. évf. 1198. lap) megkivántató iratokkal kell, hogy felszerelve legyen, és ha az üzletbe helyezni szándékolt új mezőgazdasági szeszfőzde tényleg már berendezve van, egyúttal a szeszfőzde üzleti helyiségeinek leírása, az edények és műeszközök jegyzéke, valamint a szeszfőzdeben alkalmazott főző készülék és annak alkatrészeinek egyenlő méretek szerint elkészített rajza és az üzleti módnak leírása is melléklendő. Magában a bejelentésben kiteendő az az alkoholmennyiség, melyet a szeszfőzde vállalkozója a fogyasztási adó kisebbik tétele mellett egy-egy termelési időszakban termelni kíván. Végül megjegyeztetik, hogy azok az igénybejelentések, melyet a fent megjelölt határidő letelte után nyújtanak be, a jövő 1891—92-iki termelési időszakra nézve eszközöndő ezen felosztásnál csak abban az esetben lesznek figyelembe vehetők, ha a rendelkezésre álló alkoholmennyiség a kitűzött határidőn belül jelentkezett igénylők által ki nem merítettett.

* **Kiirtott család.** Az utóbbi időben a fővárosban történt családi tragédiák nagy száma tegnap egy újjal szaporodott. Egy fiatal ember kifáradt az étellel való küzdelemben és agyonlőtte ifjú szép nejét, egyetlen 3 éves leánygyermekét, végül önmagát. Földes Samunak hívják a szerencsétlent, aki ügynök volt a gabonátörszén, de csak a legutóbbi időben. Azelőtt egy előkelő budapesti czég 1800 frttal fizetett könyvvezetője volt, mint ilyen, a nyugodt élethez szokott, míg a tőzsde izgalmas zajában, sikertelen küzdelmeiben fejét vesztette s amikor megtakarított pénze is elfogyott, adósságokba keveredett, hitelezői zaklatták, — nem tudott más megoldást találni, mint hogy családját és önmagát így mentse meg a földi nyomortul. A rémes eset hire futó tűzként terjedt a fővárosban és a kereskedői körökben, valamint a tőzsdén szomorú feltűnést keltett.

* **Waldstätten** báró hadtestparancsnok tegnap este 7 órakor Debreczenbe érkezett. A pályaházról a város ötos fogatán hajtattott a Bikához, hol már várta a tisztikar, Krausz ezredessel az élén. A hadtestparancsnok sokáig beszélgetett a törzstisztekkel. Ma reggel 6 ó. Waldstätten báró résztvett a 15. huszárezred gyakorlataiban s csak 9 ó. tért haza lóháton a gyakorló-térről.

* **Hálátlan péklegény.** Tegnap éjjel ott fetrengett a Szechenyi-utca kocsiján egy részeg péklegény. A mint egy rendőr észrevette, azonnal költögetni kezdte s mikor nem használt, elhuzta őt a kocsijáról, ne hogy elgázolják a sötétben. E közben felébredt a részeg péklegény és azzal hálálta meg a jószívűséget, hogy hatalmasan képen vágta a rendőrt. Letartóztatták.

* **Czigányok veszedelme.** Morvay Tihamér főszolgabíró járása egész területéről összefogatta a kóbor, kétes existenciájú cigányokat; voltak vagy 400-an, mindenféle lopott holmit találtak nálok. Így munka idején, mikor a falu apraja-nagyja künn a mezőn van, jó alkalom kínálkozik nekik az apró tolvajlásokra; de az apró fogásokkal úgy látszik nem voltak megelégedve, nagyobbra vágytak s Varga István terebesi csárdás csikóját is eltolvajolták és ez lett vesztük. Most már a szélrózsa minden irányába toloncsolják.

* **Halálozás.** Részvétellel vesszük azon gyászhirot, hogy Kovács Zsuzsanna asszony f. hó 14-én elhunyt. Temetése holnap d. u. 3 ó. lesz. Cser-utca 2322 sz. háztól. Hült hamvait — a czepléd-utcai templomban tartandó szertartás után — a czepléd-utcai temetőben helyezik el végnyugalomra. A temetést Dankó Mihály jó nevű temetkezési intézete rendezti.

* **Veres kakas.** B.-Ujfaluból írják nekünk, hogy e hó 10-én este 11 órakor Kacz Márton kereskedő náddal fedett ez idejűleg lakatlan háza leégett s erről lángba borult Gottfried József közvetlen szomszédságban lévő háza, valamint Kacz Márton és Gottfried József istállója is. A kár mintegy 1500—2000 frtra tehető. Az épületek biztosítva voltak. A tüzet mindenki bosszúból eredetnek véli.

* **Ne gondoskodjatok a holnapi napról.** Ezt a mondatot ajánlotta sűrűn figyelmébe a *i orosz pap hiveinek. Egy alkalommal, miután ugyanerről prédikált, a földesur ebédre hívta őt. A pápa ebéd közben élénken beszélgetett, de azért nem vetette meg a kitűnő ételeket sem. Az ebéd után az ottani szokásnak hódolva, két csirkét csomagolt be, hogy azt később magával vigye. A földesur e felett csodálkozva, emlékeztette őt kedvenc szavaira. »Hiszen éppen azért viszem magammal a csirkét, hogy ne kelljen a holnapi napról gondoskodnom« — vágta ki magát a vendég.

* **Dohányzó nők.** Egy német humorisztikus lap 20 márkát tűzött ki annak a kérdésnek a legjobb megoldására, hogy: »Szabad-e a nőknek dohányozniuk?« A jutalmat Wolf Valér nyerte el Drezdában a következő felelettel:

„Minden időben állni fog e tétel,
Mely ezt megdöntse, minden szó kevés:
Hogy tüzet szítson, ez szabad a nőnek
Csak férfit illet meg a — füstölés.“

* **Szunyog ellen** a szobában igen jó tüzes edényre erős berezetet önteni, ennek szagától a szunyogok kimenekülnek. Szintugy czélszerű éjjel a hálószoba melletti helyiségben egy égő lámpát elhelyezni, s az ajtót egy tenyérnyire nyitva hagyni, hogy a világosság oda terjedjen, s a szunyogok áthúzódnak a lámpafényhez s nem térnek vissza.

* **Beszüntetett vásárok.** A H.-Szoboszló városban kiütött sertés-orbáncz járványos jellegű betegségek állapotát meg, minek folytán az ottani rendőr-kapitányság a H.-Szoboszlón szombati napokon tartandó heti sertés-vásárokat beszüntette. Debreczen, 1891. júl. 10.

* **Tanulónak.** Gyarmathy József, czepléd-utcai fűszerkereskedésében egy jó házból való fiu, tanulóul azonnal felvétetik.

Hamis fogak.

A hamis fogak manapság mindinkább elharapóznak. A kinek azonban megvannak a saját fogai, az rendesen nagy ellenszenvet érez nemcsak a hamis fogak, de azok viselői ellen is.

Íme a következő 3 példa:

Egy bécsi fiatal kereskedő nemrég nőt

vette egy gyáros leányát. A kereskedő csinos fiatal ember, de a kisasszony ragyogó fehér-segű, formás fogaiért szerette meg őt. Esküvő után néhány napra a fiatal, boldog asszonyka éppen akkor nyitott be férje öltöző szobájába, mikor ez mosdott. Egy pillantás a toillette asztalra s ki volt ábrándulva. A férj zavartan makogott valamit, mert fogak nélkül nem tudott beszélni, ragyogó szép fogai pedig ott heverték a toilletteasztalon. Az asszonyka most válni akar, mert férjét, ki hamis fogakat visel, többé nem képes megcsókolni s mit érnek a mézesetek, mit ér a házasság csókok nélkül? Vajjon a hamis fogakat a bíróság elé oknak találja e válasra, ez most a kérdés.

A másik eset:

Egy földbirtokosnak szép, szelid, szőke leánya jegyett váltott egy fiatal orvossal, kinek egyéb tulajdonságain kívül szintén gyönyörű fogai vannak. A vőlegény néhány nap előtt ebédre volt hivatalos leendő apóához. Az asztalnál persze menyasszonya mellett ült. Ez volt szerencsétlensége. A leves evése közben a menyasszony észrevette, hogy valami csőrrent vőlegénye tányérján. Odakeint és ajultan hanyatlik székére. Mikor fölésmélt, a fiatal orvos már otthon volt s a fölött töprengett, hogy mennyit érnek a jó igazi fogak, melyek nem hullanak a levesbe.

Végre a harmadik eset.

Egy fiatal, jól megtermett művészeknek egy kissé idős énekesnővel kell duettet énekelnie egy szerelmi jelenetben, melyben lehető bensőséget és természetességet kell kifejtetni. A művészek ismétellen meg kell csókolnia az énekesnőt, még pedig igazán, nem csak úgy látszólagosan. A művész vonakodik, mert az énekesnőnek hamis fogai vannak. Az igazgató az okot nem fogadja el, a művész nem enged. Vajjon melyiknek van igaza?

Még tudnók az illusztrást folytatni olyan történecskével, a melyből világossá lenne az is, hogy a hamis fogak a legforróbb gerjedelmű szerelem iránt érzéketlenné teszik a férfit, a mi valószínűleg oda magyarázható, hogy a hamis fogak veszedelmes harapasából nem lehet az igazi szerelem nagyságát megítélni s a férfi legjobban retteg a bizonytalan veszedelmektől.

Irodalom és művészet.

— **Az akadémia új jutalomtetelei** a következők:

Az I. osztályban:

1. A gróf Teleki József drámai jutalomért 1892-ben vigjátékok versenyeznek, a boházatok mellőzésével. A verses forma előnyül tekintetik a hasonló vagy közel hasonló társak fölött. Jutalma 100 arany. — Határnap 1892. szeptember 30. 2. A gróf Karátsanyi-jutalomért 1893-ban vigjátékok pályáznak, ide értve a vigjáték minden fajtát. A jutalom a viszonylag legjobb műnek csak úgy adatik ki, ha az egyszerűségi drámai, színi és nyelvi tekintetben is becsesnek és így kitüntetésre méltónak találják. Jutalma 300 arany. Határnap 1893. szept. 30. — 3. A Farkas-Raskó-alapítványból 100 forint jutalom hirdetik hazafias költeményre, mely lehet himnusz, óda, elégia, dal, ballada, költői beszélyke, tanköltemény vagy szatira. Határnap 1891. szept. 30. A jutalom csak önálló becsü műnek adatik ki. — 4. Kivántatik az ujkori esztetika története Kantig. Jutalma a Gorove-alapból 100 arany. Határnap 1893. szeptember 30. A jutalom csak önálló tudományos becsesel bíró munkának ítéltetik oda. — 5. Kivántatik ódai költemény, melynek tárgya lehetőleg a magyar nemzet hazafias küzdelmeinek érzelem- és eszme-köréből vétessék. Jutalma 400 frt. Határnap 1892. szept. 30. — 6. Kivántatik elbeszélő költemény, melynek tárgya lehet történeti, mondai vagy a jelen életből vett. Jutalma a Nádasdy-alapítványból 100 arany. Határnap 1893. szeptember 30.

A II. osztályban:

1. A nagy jutalom (kétszáz arany) és Marczibányi mellék-jutalom (ötven arany) az 1885—1891 évközben megjelent társadalmi tudományok körébe tartozó munkák legjobbjainak ítéltek oda. A művek 1892 január végeig kül-

dendők
lőbb tu
lyáznak
a tagok
az olasz
eredme
társsság
szatnak
vonatko
létező t
nak kö
hazai v
törvény
frt. Hat
elő a d
1830 ó
lentőség
európai
Ullman
Határna
a szlav
nete a
Krisztin
csak ör
1895 sz
tizmus
sének t
a hódó
szatmán
téré s
a szaba
három
Ju
forint.
A
névét r
1891. d
kari hi
A
1.
akadém
ven me
értekez
ismerte
meltatá
kozatos
névere,
1000 fr
2.
mathem
nograph
évtized
szerep
mutatás
tárgyna
önálló
Krisztin
alapítvá
Ha
A
jövéd
seivel
kiseb
mérő
lyen, n
nagy
istáll
1-től
É.
sz. a.
3.
Mi
vagyok
meglehe
bocsátk
Ne
erényes
előtt me
amely a
nyira hi
onzó t

dendők be a főttkári hivatalhoz, a munka kiválóbb tulajdonságának rövid ismertetésével. Pályáznak be nem küldött művek is, ha azokról a tagoknak tudomásuk van. 2. Fejtsenek ki az olasz valuta-kérdés előzményei és pénzügyi eredményei. Jutalma az Első Magyar Biztosítótársaság alapjából 500 frt. Határnap 1892. szeptember 30. 3. Adassanak elő a kőszénbányászathoz a földtulajdonhoz való viszonyára vonatkozó, az európai nagyobb államokban létező törvényes intézkedések; fejtsék ki annak közgazdasági hatása, különös tekintettel hazai viszonyainkra és az alkotandó bányatörvényre. Jutalma a Lévy Henrik-alapból 500 frt. Határnap 1892. szeptember 30. 4. Adassék elő a dunai hajózás fejlődése Magyarországon 1830 óta; fejtsék ki annak közgazdasági jelentősége esetleg összehasonlítva más közép-európai folyamok viszonyaival. Jutalma az Ullman Károly-féle alapból 360 frt aranyban. Határnap 1892. szeptember 30. 5. Adassék elő a szlavin (tótországi) bánás és bánok története a XVIII. század végéig. Jutalma a Lukács Krisztina-féle alapítványból 1000 forint, mely csak önálló becsü múnék ítéltek oda. Határnap 1895. szeptember 30. 6. Kivántatik a protestánsizmus behozásának megalakulásának, fejlődésének története Magyarországon, Erdélyben és a hódoltságban XVI. és XVII. században a szatmári békekig, tekintettel az iskolázás történetére s egyszersmind annak kitüntetésével, hogy a szabad vallásgyakorlat hogyan fejlődött a három különböző területen.

Jutalma Bük László alapítványából 1000 forint.

A jelíges pályatervezetek névtelenül szerző nevét magában rejtő zárt jelige kíséretében 1891. december 30-ig küldendők be a főttkári hivatalhoz.

A III. osztályban:

1. Kivántatik az 1831-ig a m. tudományos akadémia tényleges megalapításáig magyar nyelven megjelent természettudományi munkák és értekezések beható tárgyi és nyelvi megismertetése és önálló becsü irodalomtörténeti méltatása, különös tekintettel a műnyelv fokozatos fejlődésére. Jutalma a Lukács Krisztina nevére, Lukács Móríc által tett alapítványból 1000 frt. Határnap 1894. decz. 31.

2. Kivántatik a matematika vagy a matematikai physika egy oly fejezetének monographia-jellegű tárgyalása, melynek az utolsó évtizedek tudományos haladásában fontosabb szerep jutott. Az akadémia új eredmények bemutatását nem kívánja, hanem súlyt helyez a tárgynak egységes szempontból, kimerítő és önálló becsü előadására. Jutalma a Lukács Krisztina nevére, Lukács Móríc által tett alapítványból 1000 frt. Határnap 1894. decz. 31.

Haszonbérbe adó.

A bárány-utczai 2455. számú, **igen jövedelmező ház**, teljes berendezésével együtt, mely áll: **több rendbeli kisebb-nagyobb lakosztály, bormérő helyiség, nagy telek**, melyen, miután a sertésvásár közelében van, **nagy sertésketreczek** építvék, **több istállóból** stb. folyó év **augusztus 1-től** haszonbérbe adó.

Értekezhetni **varga-utca 2186. sz. a. a tulajdonossal.**

344

1

A kaczérság.

(Francia csevegés.)

Minden esetre viharos megtámadásnak vagyok kitéve, mikor ennek a kényes, de eddig meglehetősen félreismert témának tárgyalásába becsátkozom.

Ne vessetek rám követ, ti komoly taták, erényes mamák és jól nevelt gyermekek, mielőtt meghallgatnátok véleményem kifejtését, amely azon alapul, hogy a kaczérság nem annyira hiba, mint inkább erény, ha ugyanez a onzó tulajdonság nem lépi át a határokat.

Minden asszony tetszeni akar. Ez tény. Ha nem így tenne, megtagadná nő jellegét és hivatását.

Vagy elítéletek-e azért, hogy pótolni igyekszik azokat a hiányokat, amiket a természet tőle esetről-esetre megtagadott?

Ha a nő érvényre tudja emelni egy szépségének, mint jellemének és szellemének jó tulajdonait, akkor azt mondják róla kokett, kaczer. Mig ennyibe áll a dolog, bátran elnézhetjük ezt leányainknak és feleségeinknek. Azért kaczerok csupán, hogy szeretetreméltók legyenek. És ebben nincs semmi gátolni való.

Sokszor hallottam már értelmes és megfiggadt férfiak ajkáról kedvező véleményt a kaczérság felől.

A szépség csak bizonyos hatások között hat, behálóz, hirtelen rabbá tehet, de ép oly mulandó is, azonban a kaczérságnak sajátos varázsa, maradandó mély hatása van. A nőt magasra emeli, szerelmének ingerét fokozza, labirinthba vezet, ahonnan a szív nem képes kitapogatni a kifelé vezető utat.

Az ugynevezett hideg szépségek alig képesek mindig tartósan vonzani, ha csak a kaczérság nem támogatja őket. A kaczérság a szépség ereje.

Maga a történelem biztosítja, hogy a kaczerán kedves asszonyok, még őszi virágokukban is ünnepek voltak, azáltal, hogy külső és belső tulajdonságaikat kellemesen tudták érvényesíteni és ellenállhatlan vonzerőt gyakoroltak.

Hogy csak néhány példát kapjak elő: ott van a trójai Heléna esete, aki finom és szelletes lényével annyira el tudta bájolni Párist, hogy e miatt országos háboruzást csaptak. Ott van Aspasia, aki ifjusága rózsáinak lehullta után engedett Periklesz szerelmének.

Ott van a sokat emlegetett Kleopatra, akit még az iskolapadokon tanultunk bámulni, aki még érett korában is bilincsekbe fogta a római Antonius szívét.

Hasonló ereje volt Livriának, a ki élete alkonyán hódította meg a büszke Augusztust és minden erejét kifejtette, hogy ennek szerelmét meg is tartsa.

Sok példát tudnék még fölhozni arra, hogy a kaczérság a régebbi időkben is a nő jellemvonása volt és századokon át, változatlanul a női szépség kiváló erejét képezte. A legutóbbi évszázadok is tele vannak erre vonatkozó példakkal.

Ismeretes dolog, hogy az örökifju Poitiers asszony hogyan tartotta fogva Orleans hercege szívét. — Ott van a híres Ninon de L'Enclos, a ki késő öregségéig megtartotta vonzó erejét, szellemességét és szellemességét és szívének kaczer tulajdonságát. Sok nagynevű ember bámulója és imádója volt ennek a nőnek abban az időben.

Hasonló nők voltak: Katalin czárasszony és de Maintenon asszony, akit XIV-ik Lajos annyira szeretett. Mindezek finom kaczérságoknak köszönheték hatalmukat.

A színeszek közül a híres tragika, Mars asszony emelkedett ki a kaczérsága által.

Recamier asszony hatvan éves korában hódított meg egy fiatal embert, aki megtudván azt, hogy ugyanazon nőnek ő törvénytelen gyermeke, szégyenében és kétségbeesésében öngyilkossá lett.

A nem kevésbé szellemes és kaczer Roland asszony még a verpadon is elbájolta a néző közönséget.

De pillantsunk csak a gyermekesütnkre és ifjuságunkra, csakhamar megjelennek előttünk egyes alakok, akik kiemelkedő szellemük, kaczérságuk által mély emléket hagytak szívünkbe. Ezeknek finom kedélye, velük született, vagy beléjük nevelt szeretetreméltósága, kedves mozdulatuk, vidám kedélyük vagy kiszámított tartózkodásuk a tetszeni vágyás művészetében figyelmünket felkeltette és sorsunkat ugyszólván magához fűzte.

Ne engedjük magunkat ártatlan vezetni a kaczérság névvel ellátott ártatlan és gazdag szellemi tulajdonság által. Bearanyozza és mintegy értékes keretben tartja ez a nők egész életét.

Legyenek csak bátran kaczerok a hölgyek az itt kifejtett módon, hogy örökké fiatalok is maradjanak.

Mert a kaczérság magának a tavasznak szelleme: csak virága van. Hervadása soha.

* Apróságok.

Henczegés. »De beteg voltam tavaly.«

»Mi bajod volt?«

— Agyvelő gyuladásom volt!

»Ej — üres dicsekedés!«

Vigasztalás. Egy korcsmai törzsvendég, a kit a korcsnából kidobtak, a következőleg monologizál:

— Nem tesz semmit. Hisz öt perc mulva már ugys becsukták volna a korcsmát.

Alaptalan gyanusítás. Egy természetvizsgáló menyasszonya a következő szemrehányást tette vőlegényének:

— Elmehetsz, Bruno, nem szeretlek többé. Belepillantottam uti naplódba és megtudtam, hogy te atyádnak bevallottad, hogy a Feketeerdőben a »bajos Flóra« hatalmas benyomást tett rád.

Debreczeni piac.

Debreczen, jul. 15.

Heti vásár.

(Julius 15.)

1 mm. Buza	9.05	9.—	8.95
1 mm. Kétszeres	7.90	7.80	7.70
1 mm. Rozs	7.10	7.—	6.90
1 mm. Árpa	5.10	5.00	4.90
1 mm. Zab	6.40	5.60	5.55
1 mm. Tengeri	6.60	6.55	6.50
1 mm. Köles	8.05	8.—	7.95
1 mm. Rizs		22.00	
1 mm. Borsó szepességi		17.00	
1 mm. Lencse		19.00	
1 mm. bab fehér		8.50	
1 mm. köles kása		14.50	
1 zsák burgonya		2.80	
100 kiló Szalonna	47.00	46.00	45.00
100 kiló Háj	47.00	46.00	45.00

Sertés-vásár.

(Julius 13.)

Sertés. Felhajtattott 3500 drb, eladatott 1721 drb.

Árak: Sovány sertés párja: hat hónapos-tól egy évesig 15—20 frtig, egy éves egy és fél évesig 25—30 frtig, 2 évestől feljebb 35—40 frtig. Kövér sertés kilója 42—45 krajczár.

Írányzat élénk.

Marha-vásár.

(Julius 14.)

Marha. Felhajtattott 791 drb, eladatott 569 darab.

Árak: a régiék.

Írányzat: élénk.

Ló-vásár.

(Julius 14.)

Ló. Felhajtattott 657 drb, eladatott 209 drb.

Árak: a régiék.

Írányzat: élénk.

Napszámárok.

(Julius 15.)

A debreczeni napszámárokak ma következőleg jegyezte fel a vásárbiroság. Egy férfi a gazda kenyerén 1.40 kr, saját kenyerén 2 frt, egy nő a gazda kenyerén 1 frt, a saját kenyerén 1.40 kr, egy gyermek a gazda kenyerén 40 kr, a saját kenyerén 60 kr.

Husárok megállapítva s bejelentve 1891. július 15-től 22 ig. 42 kr. Rác Györgynél csapó-utca 587 sz. a., Bencze Józsefnél csapó utca 703. sz. a. 44 kr. Rác Györgynél czegléd utca 2599. sz. a. Kovács Jánosnál csapó u. 791. sz. a. 48 kr. Rác Györgynél csapó u. 528 sz. a. 50 kr. Ungvári Andrásnál czegléd u. 55. sz. a. piac u. 1-ső szék. dedó u. 125. Mester u. 1113, Tanító utca 1392, csapó u. 3162 sz. a. A társaságnál Mester-utca 3655, Csapó utca 376 és 240. sz. a. könyök utca 574, kut u. 2323 sz. Kovács J.-nál a hentes székben. 52 kr. a mézszáros társaság 18 székben, valamint a 3 izr. mézszárszékben a piacon. Debreczen, 1891. jul. 14. — *Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága.*

CSARNOK.

AZ ESKÜVŐ.

— Elbeszélés. —

Írta: **A m o r.**

(Folytatás.)

A meg nem világított szobából nagyon jól láthatták, mi történik nagymamánál, hol a lámpa világított. Monpestóné félig fekve hevert a kereveten, cipőitlen lábainál Teréz kuporgott s ujjainak hegyével lassan, alig érintve végig huzogatott urnője meztelen talpán. Ezen csendes, de azért érezhetőn izgató czirógatás oly érzéki ingert okozott, hogy gyakran csak a barát közbevetésére csilapulhatott le. Ugy látszik, hogy ez egy neme lehet a magnetizálásnak, mely a mákonyzúváshoz hasonló hatást gyakorol. Félig hunyt szeme megüvegesedett s egész szervezetét érzéki mámor fogta el. Ez a legkülönlegesebb neme az érzékiség apolásának, melynek használatára a barát tanította.

Clemo még a vacsora maradékai mellett ült, sovár pillantásokat vetve a theafőző edényre, melyben zamatos ital állott.

Fontos pofát vágva, sajátkezűleg fogott annak készítéséhez s miután mint szakértő nemcsak theát, hanem többféle erős fűszert kevert bele, ismét az égő szesz közelébe tette az edényt, nagy figyelemmel lesve a pillanatot, mely e pokoli erősségű italt megérleli; mert ő minél forróbban szerette azt iddogálni.

Végre készen volt s literes serlegbe öntötte. Szörpöntett, felforgatta szemeit, megint szörpöntett s elégtlenül dörzsölgeté gyomrát.

Rezeda nevetett a szájára nyomott zsebkendő alatt.

— Én nem tudom, hogyan nevezhetsz te? Én undorodom. Nézd csak a nagymamát!
— Csakugyan, Teréz megint kaparász a talpán. Miért is szereti azt a nagymama!
— Mindegy, be kell mennünk! De kérlek Rezeda, ne csintalankodjál megint, mert ez valóban most nem lenne helyén. Gondolj csak sorsodra. Ah, lelkem undorodik, de mit tegyünk hát?

— Légy nyugodt Kamilla, oly komoly és ajtatos leszek, mint a barát nyájának legjámborabb birkája. Pedig nem tréfádolog ám ennek a tigrishátú, szörpölvő, szuszogó emberfalónak szeme közé nem nevetni. Kamilla, nézz csak rá most! Hogyan nyújtogatja nyelvét az öblös serlegbe s fogait vicsoritja, huh! éppen úgy néz ki, mintha embervért nyalna! Már ne haragudjál, de nem állhatok jót magamért, nem tudok komoly lenni.

De Kamilla olyan komolyan beszélt a lelkére, hogy erőt vett a kitérő csintalanságon.

Elég oka is volt Kamillának nővére pajzanságától tartani, mert már többször tett csint a barátan. Egyszer egy csipet lőport csempészett a pipájába, melynek szétrobbanása borzasztó zavart keltett s a vizsgálat bizonyára nagy bajt hozott volna Rezeda fejére, de a nagymama babonáságot látott abban s a barátnak azzal be kellett érnie.

Máskor meg Rezeda, kinek erre kitünő tehetsége volt, lerajzolta a barátot. Valóban meglepő élethűséggel varázsolta papírra azt a ravasz, jezsuita pofát, apró szemeivel, vastag, lapos, tulipiros orrával, kiálló arczsonatokkal, a mint keresztbe tett lábbal a nagymama kerevete előtt ülve, szájában pipával, derekán olvasóval, fején egy kis bársony sapkával, a mint az öregnek talpát vakarja.

A barát előbb megdöbbenve s bután mereszté szemeit a rajzra, de aztán lármázni s dühöngeni kezdett. Őt még sohase rajzolta le senki, nem is igaz uton történik az ilyen rajz, hanem átkozott boszorkányság!

Kamillának e szerint elég oka volt a rettegésre, de Rezeda komolyan elhatározta, hogy ma nem fogja többé nővérét nyugtalanítani s ünnepélyes arccal, mintha legmélyebb tisztelet töltené lelkét, lépett a szobába mind a két leány, könnyü kézi munkával elfoglalva.

A barát nagy kitarással nyújtogatta kezét a csókra, de hasztalan. A nővérek látták ugyan, de nem akarták észrevenni s megcsókolták a nagymama kezét. A gyöngéd érintés mámorából felébreszté az öregot, felült és sokáig bámult maga elé s aztán pipa után nézett. — Mikor a pipát fogai közt érzé s nehányat szippantott, figyelmesebben mereszté szemeit unokáira, rögtön mérgesen kiáltott:

— Gyalázat! mi az? dolgozni? Mire való a cselédek? Julesa, Teréz!

A nőcselédek elősiettek.

— El a munkával szemem elől! A munkát elvitték. Zongora való a ti kezetekhez, nem munka! Hát francia leányok vagytok ti? Gyalázat!

— Készítsek theát nagymama? — kérdi Kamilla nyájasan, — iszol te is velünk?

— Látszik, hogy kutya eretnek vér van bennetek, — mondá az öreg gonoszul felvilanó szemmel — az vonz titeket lefelé a munkához. Juicsa készítse a theát, — tevő hozzá parancsolva.

Julesa azonnal hozzá fogott s nemsokára kínálta a kész theát a jelenlevőknek.

— Mért nem esztek karalábét? — kérde az öreg, azon tátra mutatva, melyből előbb a barát pusztá kezével evett.

— Köszönjük kedves jó nagymama, de nincsen étvágyunk.

— Tudom már, a bőjtölés nem izlik.

— Megszokjuk majd azt is.

Az öreg egy jelentékeny pillantást vetett a barátára.

— Láttátok Mária Magdolna képét?

— Igen.

— S magatokba szálltatok?

— Nem, — sohajtá Rezeda színlelt alázattal.

— Oh, Isten meg fog büntetni téged!

Julesa, Teréz jertek elő!

A cselédek berohantak.

— Mária Magdolna! — kiáltott s a szolgánok megértették a parancsot kísérő taglejtéseket s visszahelyezték a Magdolna-képet. Ez megint helyreállítá az egyensúlyt. A barát hoz forduló, mondá az öreg asszony:

— Kérem, kezdjen hozzá!

Az volt tudniillik mára tervezve, hogy az ellenszegülő kutya kálvínisták macakosságát meg kell törni egy hatalmas prédikáció által.

A barát nagyon könnyűnek képzelte azt, hiszen minden vasárnap dörgött a templomi szószékről hívei fülébe, hanem eme finom, nemes alakok láttára hirtelen kiesett sodrából. Nyögött, torkát köszörülte, ujjait ropogtatta s több hasonló erőlködéssel igyekezett megfeneklett szónoki tehetségét felszabadítani.

(Folyt. köv.)

TÖRVÉNYSZÉK.

Salamoni ítéletet hozott nemrég Texas állam egyik bírása Galvestonban. Az észak-amerikai Egyesült-Államokban a vasúttársaságokat a törvény kötelezi, hogy bármely balesetért az utasoknak kárterítést adjanak. Így nyújtott be kárterítési keresetet a galvestoni bíró előtt két egyen egy vasúttársaság ellen; az egyik férfi fellabát vesztette el, a másik nő a vasúti szerencsétlenség következtében özvegyvé lett. A nyomorékká vált férfinak 12,000 dollárt ítélt meg a bíró, míg az özvegynek 4000 dollárt. A nő kifogásolta ez összeg csekélységét. Ekkor a bölcs bíró a következőkép indokolta ítéletét: »Ugy marad, a hogy mondtam, mert igazságosabb nem lehet ítéletem. Ez a férfi, ki egyik lábát elveszítette, azt

többé nem pótolhatja semmivel. »Őn azonban — az asszonyhoz fordulva — ön meg elég csinos, aztán pénze is van, könnyen fog akadni egy másik férfiura, a ki talán jobb és többet ér, mint a kit a vasúti baleset folytán elvesztett.»

A hontmegyei gyermekirtók.

Hontmegye báthi járásában jó idő óta azt a tapasztalatot teszik, hogy a lakosság csenevészedik. A születések száma kisebbedik, a felnőtt generáció pedig évről-évre kedvezőlemből eredménynyel állja ki a sorozást. Soká keresték hiába e szomorú tapasztalatok magyarázatát; most már meghozta a magyarázatot egy szörnyű felfedezés. Kiderült tudniillik az, hogy Báthon és néhány környékbeli faluban hihetetlen mértékben, szinte gyári módon üzik a gyermekirtást. Egy Bogner nevű csendőrmester ügyessége vezetett a bűnöknek nyomára, melyekbe 151 nő van belekeveredve. A csendőrmester már régebb idő óta szemmel tartott egy előtte gyanusnak látszó báthi leányt. Följelentés érkezett hozzá ez ellen a leány ellen s Bogner addig kutató, míg nem elég bizonyosságot talált arra, hogy a leányt átadhassa a szolgabírósnak. Itt vallatásra fogták. Eleinte mindent tagadott, de később bevallotta bűnét, valamint azt is, hogy egy özvegy: Moravcsikné nevű vénasszony volt a bűntársa, a ki több leányt »kisegitte» már ilyenformán a szegényből. A csendőrmester ezután sorra vette a gyanusnak tetsző falubeli leányokat, s meglepte őket vádjával, hozzátevén, hogy ne is tagadjanak, mert már rájuk vallott Moravcsikné. Ezen a réven napról-napra szaporodott a bűnösök száma. Csupán csak Báthról 62 nő került a bíróság elé, részint leány, részint férjes asszony, kik bevallották, hogy bűnös módon szabadították meg magukat az anyaságtól. Valamennyinek Moravcsikné volt a segítője, ez a vénasszony tehát 62 csecsemőt pusztított el egymaga. Lakásán megtalálták a bűnjeleket, melyeknek révén kiderült, hogy a gonosz banya hogyan üzte rettenetes bűnét. Moravcsikné befogták s egyszersmind hurokra kerítették két üzlettársát is, kikkel állandó összeköttetésben állott. Cserni Moravcsik Mari az egyik, Nyemecz Mari a másik. Ez utóbbi eleinte Zsemberen, később pedig Bagonyán működött. Tultett még a mesterén is, mert Zsemberen 65, Bagonyán 18 magzatot ölt meg, Prandorfól is 6 bűnös anya van vád alatt. Elmondhatni tehát, hogy ez a három boszorkány egy egész generációt pusztított el. A vádlott anyák között vannak olyanok, a kik 5—10 magzatot tettek el idő előtt láb alól, némelyik közülök örökre nyomorékja bűnének. A monstre-bűnügyet most Okolicsányi Gyula ipolysági kir. aljárásbíró vizsgálja.

Debreczeni ingatlanok forgalma

a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi július 4-től július 11-ig.

Özv. Veres Bálintné Nagy Zsuzsánna veszi Tökés Eszter Lakatos Lajosné onódi földét 600 frtért.

Botos András és neje Demjén Julianna veszik Simon Sándor csapó-kerti szőlőjét 240 frtért.

Kepes Lajos veszi Böszörményi Józsefné Vértési Julianna házat onódi földével 10,200 frtért.

Kis János és neje Bajdó Julianna veszik Ormós Gábor majorsági földét 1722 frtért.

Ifj. Buzás János és neje Gulyás Antónia veszik Kajári Ferencz és Kajári Lajos ebesei tanya birtokát 6000 frtért.

Keszler Jakab és neje Haviar Karolina veszik Keresztesi Mihály újföldét 290 frtért.

Jóna Sára Pongor Józsefné veszi Sallai Mihály vénkerti szőlőjét 1250 frtért.

stilet

3-án

szine:

czélja

szarvas

csakis

tulajdó

lesznel

k i s b

kosok

oklevél

F

község

szepter

urhoz

A

ban —

par-eg

sorsáró

utján

föld ho

ladó

üzleti

kgrot

hossza

mértfő

lom m

elhaszn

E vasn

pályate

lajba v

A

sági ál

hó 10-

miniszr

érkezet

lefolyt

ősi és

nyire l

időjárá

net né

tropiku

6-án a

mely r

mervü

normis

hogy a

tötte, d

ken és

szem k

hogy t

ritása

Julius

habár

naszko

nincsen

pest, a

érett, n

gyon k

szagos

mntatk

ség töb

zab esz

helyen

már m

kezdőd

szének

A kapá

és kerti

az időj

J

14-én.

1891. j

ősre 5

aug.—s

Közgazdaság.

A biharmegyei gazdasági egyesület által Berettyó-Ujfaluban szeptember hó 3-án rendező szarvasmarha-kiállításnak helyszíne: a vasuti állomás melletti tér. A kiállítás célja kizárólag a biharmegyei magyar-fajta szarvasmarha tenyésztésnek fejlesztése lévén, csakis a biharmegyei birtokosok, illetve gazdák tulajdonaiban levő magyar-fajta szarvasmarhák lesznek jutalmazandók. — Aranydíjat csupán kis birtokosok kapják. — Nagybirtokosok és gazda tisztek állatjai dísz- és dícsérő-eklevéllel tüntetnek ki.

Bejelentések f. évi augusztus hó 20-ig a községi előjárásnál eszközözendők, honnan szeptember 1-ig Szunyogh Loránd főszolgabíró urhoz Berettyó-Ujfalura intézendők.

A vasuti sinek kopása. Belgiumban — Haushofer tanárnak a müncheni műipar-egyesületben a művészeti és ipari termékek sorsáról tartott felolvasása szerint — kísérletek után megállapított, hogy minden földrajzi mértföld hosszúságu sinvágány a rajta végig haladó minden vasuti kocsi által — normális üzleti viszonyok között — átlag körülbelül 1 kgrot veszít súlyából. Miután a sinvágányok hossza az egész földön kerek 60,000 földrajzi mértföldre terjed, 19 vonat átlagos napi forgalom mellett, a föld vasuti sinanyagának napi elhasználása mintegy 6000,000 kgrot tenne. E vasmennyiség finom por alakjában elvész a pályatestben s mint feloldható vassav a talajba vezetetik.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1891. évi június hó 27-től július hó 10-ig bezárólag, a földművelésügyi m. kir. miniszterium állandó gazdasági tudósítótól beérkezett jelentések alapján következő volt: A lefolyt két hét folyamán nagyon változó s az őszi és részben a tavaszi növényzetre is többnyire kedvezőtlen időjárás uralkodott. A hűvös időjárás a hó végével hirtelen, minden átmenet nélkül, megrege s az alföldi részeken tropikus hőségre változott; ezt július 4, 5. és 6-án általánosan nagy vihar, záporos s némely részén az országnak kisebb és nagyobb mérvű jégesők követték. A kár, melyet az abnormális időjárás okozott, tetemes, mert nemcsak, hogy a sűrűbben álló gabonavetéseket megdöntötte, de az üszög és rozsdá főleg az alföldi részen és a Duna jobb partján föllépett s a hőség a szem képződését is akadályozta, ugyanannyira, hogy több helyen a magot a szennek megszorítása által értékében jelentékenyen csökkentette. Július 6-ika óta az időjárás többnyire kedvező, habár helyenkint a sok eső miatt most is panaszkodnak. Örvedetes azonban, hogy hőség nincsen s a magfejlődés a mult hetekhez képest, a hol még a gabona nem volt kényszerített, normális. A buzatermés kilátások a nagyon kedvezőtlen időjárás következtében, országos átlagban is csökkentek, némi hanyatlás mutatkozik a tavaszi árpánál is, melyet a hőség több helyen szintén megviselt. A rozs és zab csaknem változatlan, sőt ez utóbbi több helyen szépen fejlődik; a rozs aratása részben már meg is történt, a buza és aratása most kezdődött, az alföldi vármegyék egynémely részének kivételével, hol már folyamatban van. A kapás növényekre s általában a hüvelyesek és kerti veteményekre, sarjura, kenderre és lenre az időjárás kedvező.

Budapesti gabonatözsde. Július 14-én. Buza őszre 9.27 pénz, 9.29 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 5.75 pénz, 5.81 áru. Zab őszre 5.41 pénz, 5.43 áru. — Káposztarepcze aug.—szept. 14.90 pénz, 15.— áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 13.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgron felüli súlyban) 42.—43.—. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. súlyban) —. —. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli súlyban) 44.—44.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klgr. súlyban) 45.—46.—. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő súlyban) 47.—49.—. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) 42.—43.—. 7. Közép (páronként 220—280 klgr. súlyban) 45.—46.—. 8. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 47.—48.—. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgron felüli súlyban) 46.50—47.—. 10. Közép (páronként 220—260 klgr. súlyban) 47.—47.50 11. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 47.50—48.—. Sertés létszám: július 10 napján volt készlet 139,549 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizlalnivaló sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 2016 drb

VASUTI MENETREND.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyv)	d. e.	8 ó. 44 p.
	éjjel	10 ó. 31 p.
B.-Pest—N.-Várad felé	d. e.	12 ó. 52 p.
Csak Nagy-Várad	d. u.	3 ó. 34 p.
Szatmár felé (Er-Mihályf.)	reggel	3 ó. 9 p.
" " " " " "	d. u.	3 ó. 24 p.
" " " " " "	este	7 ó. 45 p.
Kassa felé	reggel	4 ó. — p.
" " " " " "	reggel	8 ó. 32 p.
" " " " " "	d. u.	3 ó. 39 p.
" " " " " "	este	7 ó. 40 p.
Nánás felé	(m. á. vasuttól reggel	5 ó. 48 p.
	" " " " " " d. u.	3 ó. 19 p.
	(vásártérről reggel	6 ó. 08 p.
" " " " " "	d. u.	3 ó. 35 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

személyvonat reggel 8 ó. 30 p.	Este	7 ó. — p.
" (gyorsv.)	d. u.	2 ó. 05 p.
este (gyorsvonat)		9 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől	d. u.	3 ó. 09 p.
" " gyorsvonat	este	7 ó. 06 p.
Budapest N.-Várad f. (gyorsv.)	éjjel	2 ó. 44 p.
Csak Nagy-Várad felől	reggel	7 ó. 42 p.
Szatmárról	reggel	8 ó. — p.
" (Ermihályfalva felől)	délben	12 ó. 31 p.
" (Ermihályfalva felől)	este	10 ó. 16 p.
Kassáról (gyorsv.)	reggel	8 ó. 06 p.
" " " " " "	d. u.	12 ó. 36 p.
" " " " " "	este	7 ó. 20 p.
" " " " " "	este	10 ó. 21 p.
Nánásról	(m. á. vasúthoz reggel	8 ó. 17 p.
	" " " " " " este	6 ó. 05 p.
	(vásártér reggel	8 ó. 09 p.
" " " " " "	este	5 ó. 56 p.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
s **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Univ. med. Dr. **TIHANYI SÁMUEL**
massage és svéd
gyógy-torna-intézete
(fő-utca 2084. sz.)

Betegek felvétetnek naponként Dr. Tihanyi Sámuel rendelő óráiban. A felvett betegek gyógykezelése Dr. Tihanyi S. működése és felügyelete mellett univ. med. Dr. Benedek I. és Magvassy P. szaktanár 336. által eszközöltetik. 1.

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN.

Ajánl friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Emsi Franzensbadi, **Gieshübl**, Gleichenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kis-sigeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit forrás, Marienbadi, **Mohai Ágnes** és **Stefánia** forrás. Paradi, Püllnai, Preblaui, Pynnonth, aczél, **Screbenai** (Bosnia), **Guber** forrás, **Levico** és **Roncegnoi arsen** és **vastartal-muak**, Rohitschi, Selters, Salvator, Said-schitz, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizeket.

Továbbá:

Lenkencze, olajban tört minden-féle festékeket és mindennemű

104 **fűszerárukat**

a legjutányosabb áron.

A legjobb és legerészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyüléket ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚ-ITAL

oltja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

Leszállított árak!

Julius 1-től kezdve az idény előhaladtával
divatos női ruhaszövetek,

MOSÓ VOLIE-ok,

Valòdi francia batist,
Zephirek és atlas szatinok
rendkívül leszállított
327 áron kaphatók: 11

Szabó Lajos fiai cégnél
DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Franczia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelengye

teljes kiállítással.

Vászon, kész fehérnemű, divat-rövidáru butor-szővet, szőnyeg, függöny, ágy és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

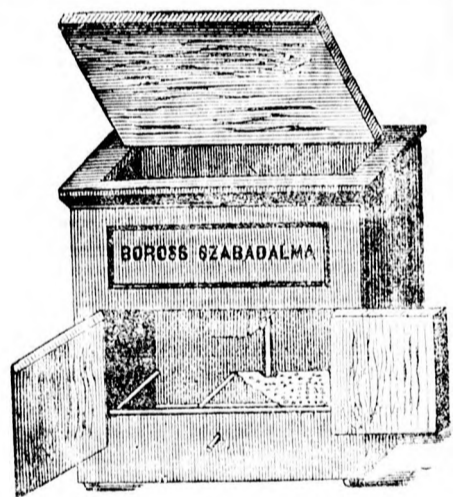
bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plüs

NYÁRI PAPANOK

328 és mindenféle 9

fürdő ozikkek.

Szabadalmazott

étel- és palaczk-hűtő jégsekreányeket, a legjobbnak bizonyult egészségi

szódaviz készülékeket minden nagyságban.

Berndorfi chinaezüst

és Alpaca evőeszközöket

20 évi jótállás mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

Debreczen, főpiacz 1900.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálok.

Nyílttér. MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely BUDAPESTEN (Budán).

Idény: május 1-től szept. 30-ig.

Kiváló gyógyhatással bír:

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. BRUCK J. (Vigadó-tér) 1. sz. egészséges fekvős. jutányos lakások, jó vendéglő.

Pontos közlekedés a tarsaskocsikon. reggeli 5 órától kezdve. — Állomási hely: **Ferencz József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.** 10—8

Leszállított árak!

Atyámtól átvett **üveg, porcelán** és **konyha berendezési** üzletben tulhalmazott raktár miatt az összes **asztali thea, kávé, mocca** készleteket, **függő lámpákat, fa- és bádog-tálcákat, virág-vázákat, disz-korsókat** a mai naptól **leszállított**

gyári áron

szolgálom.

Debreczen, 1891. július hó.

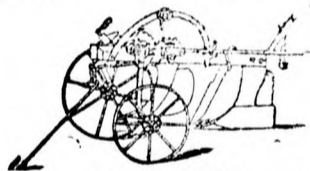
251 5 : Uj. Pájer József.

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI, külső Váczi-ut 1696/99. | Városi iroda és raktár: VI, Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű **gőz- és járgány cséplőkészülékeit** és számos első díjakkal kitüntetett **szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit**

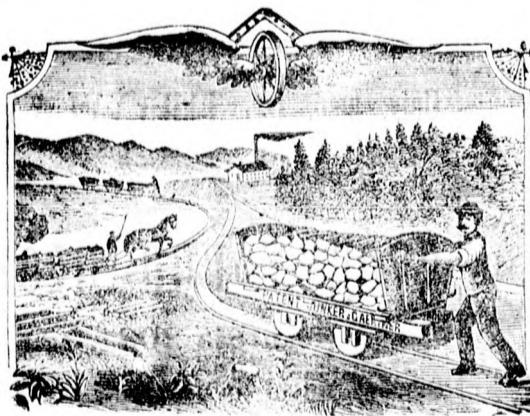
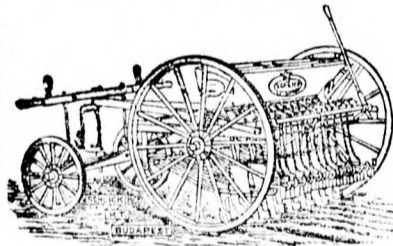
és szabadalm. mélyítő-ekéit, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközzeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szabad. Jókay-féle »Hungaria« daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalmok, és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kövekötő és marok-rakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek szállítható mezei vasutak stb.

88 **Előnyös fizetési feltételek.** 22—16
Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen s bér m.
DEBRECZENBEN minta raktár **TRNKA FERNECZ** urnál.

JUNKER és GAERTNER

Budapest. IV. Váczi-utca 21.

Az 1890. évi bécsi gazdasági és erdészeti kiállításon a nagy ezüst éremmel kitüntetve.

Szállít:

szállítható és állandó mezei és erdészeti vasutakat. Erdészeti kocsik hosszú fa és tűzifaszállítására. Billelő kocsik föld, homok és kavics szállításra legújabb szerkezettel.

Pálya berendezések kívánatra általunk eszközöztetnek és üzemre készen átadatnak. 87 20—17